

La guitarra en el jazz

Capítol IV i últim

Dèiem en el capítol precedent que la segona guerra mundial havia de donar a la guitarra i als instruments de corda, en general, un impuls insòlit. L'aplicació de l'electrònica donaria unes possibilitats mai assolides.

La guitarra ja no seria mai més l'instrument humil que necessitaria una gran amplificació microfònica, o es limitaria a fer conjunt amb la massa rítmica, des d'aleshores un nou món s'obriria davant d'ella. Els nous valors estaven a la porta. Amb l'aportació tècnica d'homes com Django Reinhart i les variacions constants dels puntals dels guitarristes de blues, tot esdevenia nou, resplendent.

Si amb la guitarra diem-ne normal, Django Reinhart havia donat un salt absolut, fou Charlie Christian un dels més importants innovadors, que havia de morir pocs anys després del seu succés mundial. Ell fou un dels guitarristes que seguint la pauta apresada dels grans mestres precedents ens digué que la guitarra electrònica podia arribar molt lluny. I seguidament una autèntica "plaga" de grans guitarristes es succeïxen sens atur: Oscar Moore, Barney Kessel, i una llista inesgotable que arriba fins els nostres dies. Però no solament foren nous valors els que adaptaren la guitarra electrònica, sinò que amb pocs anys gairebé tots els músics reconeguts professionalment canviaren de sistema tècnic, com per exemple els guitarristes de blues molts dels quals s'enfilaren molt més amunt dins unes possibilitats fins aleshores mai assolides. Aquest és el cas de Teddy Bunn, que havia d'enregistrar una sèrie de temes de blues amb el trompetista "Hot" Lips Page, avui unes de les més aconseguides interpretacions de

"Blues" de carrer que existeixen en tota la història del jazz.

Però si per alguns intèrprets havia d'ésser una possibilitat ascendent incalculable, per altres havia d'ésser una gran equivocació, com fou el cas de Django Reinhart. Amb l'entusiasme i la novetat del que rep una nova joguina, Django Reinhart es passà sense pensar-s'ho gaire a la guitarra electrònica, i, malauradament ni tan sols una de les gravacions de Django amb aquesta nova modificació, arribà a la sola de la sabata de qualsevol de les enregistrades amb guitarra acústica.

Diguem per acabar, que com ja és ben sabut, l'espècie humana no té mai límit, i mai ha sabut mantenir-se al lloc idoni, mai ha trobat el lloc d'equilibri adient. Per això avui les guitarres són ja com una espècie de malson que cau sobre nostre i penetra a les nostres oïdes martiritzant-les, i atrofien les nostres delicades membranes. Ja és quasi impossible d'escoltar conjunts de blues amb les guitarres esfereïdores de so desmesurat, copiat dels "conjunts" de guitarres, pianos amb teclats i més teclats on la teatrelitat domina a la creació no donant res més que soroll a les nostres orelles. Caldrà tornar a les possibilitats dels grans mestres de la guitarra ja esmentats, per gaudir-ne com cal, o bé deixar d'assistir al que no és més que una pantomima teatral del mal gust interpretatiu i artístic, doncs com deia Napoleó que la música era el menys molest de tots els sorolls, nosaltres podríem dir que el soroll es el més molest de totes les músiques.

Jordi Vall Escriu